

Otrdiena ● 2025. gada 27. maijs

CENA tirdzniecībā 1,10 EUR

Sacenšas skolēni

3.

Politiskā reklāma

1
Inta Kalīva
Balvu novada pašvaldības izglītības pārvaldes vadītāja vietniece2
Egons Salmanis
Balvu Mūzikas skolas direktors3
Viktorija Puka
Latvijas ministrijas projekta veicīķa eksperte4
Larisa Krištopanova
Balvu skūkumekoles direktore5
Viesturs Luksts
uzņēmējs, SIA "Nagi un negi" valdes loceklis6
Gunta Rīža
Tilžas pamatskolas direktore7
Lauris Ištēns
Balvu Mūzikas skolas skolotājs, bioloģiskais lauksaimnieks8
Ilona Stepāne
Bērziņu pamatskolas direktore9
Aldis Prancāns
Balvu Mūzikas skolas direktora vietniece, pedagoģa, uzņēmējs10
Inta Vilkkaste
Balvu profesionālais un vispārīgo lopīšu skolas direktora vietniece11
Andris Višňakovs
Bērziņu un Balvu pagastu pakalpojumu centru vadītājs, uzņēmējs.12
Jana Komane
pensionārīte "Balvi" direktore13
Andris Ķerāns
Zemnieku savienības "Kadīt" iepriekšējs14
Jānis Kozlovsks
SIA CERTD, valdes loceklis15
Roberts Kerģis
BPVV 12. klašu skolnieks16
Ollita Loseva
Balvu iekšķejotās izglītības atbalsta centra vadītāja17
Skaidrīte Pilāte
Latvijas Zemnieku savienība, Latgales reģiona koordinatore, pensionāre.18
Andrejs Kindzulis
Andrejs Kindzulis, A.K.T. direktors

Zaļo un
Zēmnieku
Savienība

Saraksts
BALVU NOVADĀ

Nr.

8

ESI SAIMNIEKS SAVĀ
NOVADĀ, NĀC BALBOT!

Mēs esam komanda, rīcības cilvēki, kuriem rūp mūsu novada attīstību un iedzīvotāju labklājību. Mums ir svarīgs IKVIENS novada iedzīvotājs! Mēs veidosim efektīvu pašvaldības darbību. Mūsu vērtības: profesionālisms, pieejamība, taisnīgums, klātesamība. Ticam, ka, uzticoties un atbalstot viens otru, kopā varam sasniegt daudz vairāk!

- ✓ Veidosim atvērtu komunikāciju starp pašvaldību un uzņēmējiem, atjaunojot darbspējīgu uzņēmēju konsultatīvo padomi.
- ✓ Veicināsim labvēlu uzņēmējdarbības vidi, investīciju piesaisti, sakārtojot pašvaldības infrastruktūras objektus, attīstot industriālās ražošanas teritorijas, radot jaunas darbavietas.
- ✓ Atbalstīsim vietējos uzņēmējus, zemniekus, lauksaimniekus, mājražotājus.
- ✓ Atbalstīsim biznesa ideju projektus uzņēmējdarbības uzsākšanai.
- ✓ Sadarbībā ar valsts un reģiona institūcijām veicināsim novada ekonomisko izaugsmi, uzsverot mūsu atrašanos Austrumu pierobežā.
- ✓ Attīstīsim zaļās industriālās zonas, kur uzņēmēji izmants atjaunojamos resursus kā galvenos enerģijas avotus, un atbalstīsim inovatīvas tehnoloģijas, kas veicina atkritumu pārstrādi un resursu efektīvu izmantošanu.
- ✓ Nodrošināsim kvalitatīvu izglītības, kultūras un sporta iestāžu darbību un pieejamību. Atbalstīsim amatiermākslas kolektīvu un biedrību darbību, kultūras tradīcijas un pasākumus. Pievērsīsim uzmanību jauniešu iniciatīvi atbalstam, jauniešu līdzdalībai lēmumu pieņemšanā, atbalstot Jauniešu centrus.
- ✓ Uzlabosim izglītības iestāžu materiāltehnisko bāzi, īpaši tehnoloģiju jomā. Strādāsim, lai izglītība – vispārējā, speciālā, profesionālā, profesionālās ievirzes, interešu izglītība, mūžizglītība – ir kvalitatīva, pieejama, daudzveidīga, vērsta uz talantu un izcilības attīstību.
- ✓ Saglabāsim pirmsskolas grupas tuvāk mājām, atbalstīsim pamatskolu saglabāšanu.
- ✓ Turpināsim atbalstīt ģimenes ar bērniem, bezmaksas bērnu ēdināšanu pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs atbilstoši saistošajiem noteikumiem.
- ✓ Turpināsim organizēt jauniešu vasaras nometnes, nodarbinātības pasākumus. Atbalstīsim tradicionālās reliģiskās konfesijas.
- ✓ Turpināsim darbu, lai uzlabotu lauksaimniecības zemu apsaimniekošanu, meliorācijas sistēmu un novadgrāvju atjaunošanas projektu sagatavošanu.
- ✓ Pievērsīsim uzmanību pašvaldības īpašumu efektīvai apsaimniekošanai.
- ✓ Piesaistīsim finanšu līdzekļus pašvaldības infrastruktūras objektu sakārtošanai un pārbūvei – ceļiem, inženierkomunikācijām, bērnu rotaļu laukumiem.

- ✓ Attīstīsim dzīvojamā fonda pieejamību, t.sk. jaunajām ģimenēm, cenšoties piesaistīt investīcijas arī no privātā sektora.

- ✓ Atbalstīsim daudzdzīvokļu dzīvojamo māju iekšpagalmu, piebraucamo ceļu labiekārtošanas iniciatīvas.

- ✓ Turpināsim attīstīt sociālo pakalpojumu pieejamību un atbalstu vientulām un trūcīgām personām, it īpaši daudzbērnu ģimenēm, personām ar invaliditāti, senioriem.

- ✓ Stiprināsim ģimeni kā vērtību.

- ✓ Meklēsim risinājumus nodrošināt konkurētspējigu atalgojumu sociālajā jomā strādājošajiem.

- ✓ Apgūsim līdzekļus sociālo pakalpojumu attīstībai, lai būtu pieejami kvalitatīvi pakalpojumi.

- ✓ Pilnveidosim esošo sociālo pabalstu sistēmu, prioritāri palielinot vienreizējo pabalstu jaundzimušā bērna aprūpei līdz 1000 EUR.

- ✓ Atbalstīsim ģimenes ārstu prakses, feldšeru punktus, Balvu/Gulbenes slimnīcu apvienību.

- ✓ Atbalstīsim veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus.

- ✓ Veicināsim nemateriālās kultūras mantojuma attīstību, atbalstot unikālus, atpazīstamus piedāvājumus, kas stiprinās novada tēlu gan Latvijas, gan Eiropas mērogā, veidojot jaunas iespējas tūrismam.

- ✓ Sekmēsim ezeru apsaimniekošanu, zivju resursu atjaunošanu publiskajās ūdenstilpēs.

- ✓ Stiprināsim pašvaldības policijas darbu, civilās aizsardzības jomu, kritiskās infrastruktūras efektīvu pārvaldības modeli, veicot mērķtiecīgus pasākumus sabiedrības drošības nodrošināšanai.

- ✓ Nepieļausim finanšu izlietošanu ar nepārdomātiem un īstermiņa lēmumiem.

- ✓ Pašvaldības līdzekļus izmantosim saimnieciski un efektīvi, saimniekojot atbildīgi un pārdomāti.

- ✓ Efektivizēsim iepirkumu organizēšanu un projektu realizēšanu pašvaldībā.

- ✓ Atbalstīsim vienlīdzīgu pieeju novada attīstībā.

- ✓ Uzturēsim regulāru komunikāciju ar sabiedrību, uzsklausot iedzīvotāju ieteikumus, iesaistot iedzīvotājus problēmu risināšanā, lēmumu pieņemšanā.

- ✓ Nodrošināsim kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai.

- ✓ Attīstīsim pašvaldības uzņēmumus.

* Reklāmu apmaksā Zaļo un zemnieku savienība

ISSN 1407 - 9844
22

Laikrāksts iznāk kopš 1950. gada 5. marta ● Nr. 38 (9711)

Vārds žurnālistam

Aija Socka

Šī un it īpaši nākamā nedēļa aizritēs pirmsvēlēšanu gaisotnē. Ieklausoties, pārdomājot un analizējot dzirdēto, lasito un iepriekšējos četros gados piedzīvoto. Un mēģinot saskatīt vairākas, tā teikt, likumsakarības par solijumiem un to izpildi. Tā, lai pēc 7.jūnija nebūtu sāpīgi par pieņemto lēmumu iet vai neiet balsot, atdot balsi par vienu vai otru partiju. Protams, gribētos balsot par konkrētiem cilvēkiem, nevis par visu sarakstu, bet tāda ir sistēma, ko ieinteresētie, šķiet, nevēlas mainīt, jau ar to vien parādot, ka dažu intereses ir augstākas par citu interesēm. Kā slavenajā grāmatā, kur visi ir it kā vienlidzigi, bet daži ir vienlidzīgāki par citiem.

Noskatoties televīzijā raidījumu "Kas notiek Latvijā", kur aizvadītājā nedēļā runāja par izglītības jomu, kārtējo reizi guvu apstiprinājumu, ka gandrīz visu nosaka vara un nauda, lēmumu pieņemšanā atstājot nelielu daļu arī cilvēcībai un iekšējai pārliecībai. Var diskutēt stundām ilgi par kādu no jautājumiem, par tautas vēlmēm, bet, ja tam nav naudas, diskusija beigties tikai ar parunāšanos. Nauda, protams, atrastos svarīgām un būtiskām lietām, bet viss apstājas pie tā, vai pie varas esošie vēlēsies, tā teikt, dalīties – atteikties no tā, kas izdevīgs pašiem un sev pietuvīnātajiem. Ne velti esam piedzivojuši, ka nemanot izveidojas jaunas institūcijas, kur atrodas darbs *savējiem*, ka ministri tiek it kā atrīvoti no darba, lai tūlit pat sēdētu ne mazāk nozīmīgos krēslos un saņemtu ne mazāk iespaidīgu atalgojumu. Pie *teātra* tauta ir pieradināta gadiem ilgi. Turpinām skatīties. Izsvilpsim vai aplaudēsim kādam, tas jau pašu ziņā.

Latvijā

Pieaug telefonkrāpnieku aktivitāte. Latvijas četru lielāko banku klientiem četros mēnešos jau izkrāpti vairāk nekā 3,3 miljoni eiro, un kopumā tie bijusi ap 2000 krāpniecības gadījumu. Piemēram, Latgalē tikai vienas nedēļas laikā šomēnes no iedzīvotājiem izkrāpti vairāk nekā 80 tūkstoši eiro, un ir bijis gadījums, kad vienā reizē izkrāpti 25 000 euro. Gadījumu, kad krāpnieki telefoniski mēģina uzrunāt iedzīvotājus, lai no tiem izvilinātu pēdējos līdzekļus, kļūst arvien vairāk. Valsts policija šomēnes rosinājusi apsūdzēt krāpnieku "naudas mūli" no Ukrainas par 25 000 euro saņemšanu no pensionāres Rīgā. Krāpnieks ilgstošā laika periodā sieviete zvanījis un piedāvājis gūt peļņu, ieguldot naudu naftas rūpniecas akcijās un pēc naudas braucis vairākkārtīgi. Šobrīd aizdomās turētajam piemērots drošības līdzeklis apcietinājums. Krāpnieki kļūst arvien radošāki, un Vidzemes pusē pagājušonedēļ tiem ir izdevies uzdoties pat par policijas darbiniekiem, iesūtot viltus dienesta aplieciņu, lai rastu uzticību un izkrāptu naudu.

Atliek lielāku atklātību interešu lobēšanas jomā. Pārliecinošs Saeimas vairākums ceturtieni atbalstīja termiņa pagarināšu uz trīs gadiem lobēšanas jeb interešu pārstāvības reģistra izveidei. Turklat likuma grozījumos iestrādāta norma, lai nākotnē nebūtu jāatklāj konkērētas fiziskas personas, kas pārstāv lobīja organizācijas.

Pieaug mirstība 3.līmena slimnīcās. Dobeles slimnīcā pērn mira 11% pacientu, liecina Nacionālā veselības dienesta dati. Latvijas Televīzijas veiktā izpēte liecina, ka augsta pacientu mirstība ir ne tikai Dobelē. Līdzīga situācija ir arī Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienībā un citās 3.līmena slimnīcās reģionos. Veselības ministrija traucksmei pamatu neredz. Dobelē, Kuldīgā, Cēsīs, Balvos, Jūrmalā nonāk daudzi apkaimes pansionātu un paliativās aprūpes pacienti.

Pašvaldību vēlēšanas jau pēc divām nedēļām. Straujiem soļiem tuvojas pašvaldību vēlēšanas. Jau pēc divām nedēļām Latvijas iedzīvotāji izvēlēsies tos, kuri sēdēs viņu pašvaldības domes krēslos. Vairums ziņu raidījuma "Panorāma" uzrunāto Rīgas centrā atklāja, ka nav vēl domājuši, par ko balsot, taču ir pamanījuši gan debates Latvijas Televīzijā, gan citus veidus, kā iegūt informāciju, lai izdarītu savu izvēli.

(Ziņas no www.lsm.lv)

Baltinavas muzejā Darbojoties rada skaistas lietas

Aija Socka

Līdz 14.jūnijam Baltinavas muzejā skatāmas divas izstādes – Bērzkalnes pagasta izstāde "No vecmāmiņas pūra lādes līdz mūsdienām" un IRINAS NIKOLAJEVAS gleznas dimantu tehnikā.

Darina gleznas

Muzejā skatāmas 34 Irinas Nikolajevas darinātās gleznas, kur lielākoties atainoti augi, dzīvnieki, dabas ainavas. Pirms dažām dienām rokdarbieci apritēja 84 gadi. Veselības dēļ viņa nevar ilgstoši sēdēt pie rokdarbiem, tāpēc ik dienu atvēl tiem kādu bridi, pastaigā, tad atkal pievēršas iesāktajam darbam. Viena glezna top aptuveni trīs nedēļās. "Ja varētu, stundām sēdētu pie rokdarbiem, arī krustvārdu mīklas patīk risināt. Agrāk liku puzzles, adiju un darbojos dārzā. Arī pašlaik ir dārzs, bet tagad bez palīgiem, kas iestāda kartupeļus un nopļauj zāli, vairs nevaru iztikt. Savam priekam audzēju puķes, tās zied gan istabā, gan pagalmā. Bez darba nevaru nosēdēt. Ja apgulšos, tad vairs nevarēšu pastaigāt," atzīst baltinaviete. Bērni un mazbērni sagādā gleznu darināšanai visu nepieciešamo, lai viņai ir ar ko darboties, lai vienai mājās nav skumji un garlaicīgi.

Baltinavas muzeja izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem speciāliste Anita Ločmele atklāj, ka muzeja apmeklētāji ir sajūsmā par seniores darinātajām gleznām: "Cilvēkam jau pamatīga gadu pasta plecos, bet tik skaistas gleznas veido!" Arī I.Nikolajevas dēlam Valērijam, kā teic muzeja speciāliste, ir zelta rokas, jo no dažādām riepām ir izveidojis košas figūras, kas bagātina ainavu dārzu un ko ar interesi labprāt apskata vietējie iedzīvotāji un ciemiņi. Maijā viņš muzejām uzdzīvināja kādu senu priekšmetu, kas turpmāk papildinās Baltinavas muzeja kolekciju. "Tā ir veca un vērtīga manta, līdzīgi priekšmeti savulaik bija sastopami pastā un veikalā," atzina A.Ločmele.

Otra izstāde, kas skatāma muzejā, nāk no Bērzkalnes. Tajā, kā skaidro A.Ločmele, lielākoties redzami rokdarbi, kas ir paaudžu mantojums. Apskatāmas arī medību trofejas, kas izcīnījušas medaļas. Darbus sarūpējuši: Inta Korlaša, Skaidrīte Saleniece, Jānis Roginskis, Marija Mincāne. "Ir arī glezniņas, kurām nav zināms autors," piebilst A.Ločmele.

Meklē dārgumus

Piedaloties Muzeju nakts aktivitātēs, 17.maijā Baltinavā interesenti izbaudīja gan radošu darbošanos un dārgumu meklēšanu pēc kartes, gan vistas zupu un nakts pārgājienu. Muzeju apmeklēja ne tikai vietējie iedzīvotāji, bet arī ciemiņi no Kuldīgas, Pļaviņām un Jaunpiebalgas. "Pasākums noritēja miļi un patīkami. Priecājamies, ka cilvēki nāk pie mums. Katrā Muzeju naktī pēc zupas baudīšanas ejam pārgājiens. Pērn bija brīnišķīgs laiks, varējām vērot zvaigznes, bet šogad tikai – vardes un krupjus, kas lēkāja," smej A.Ločmele, runājot par lietainajiem laika apstākļiem, kas piemeklēja nakts pārgājienu dalībniekus. Maršrutu lietus dēļ nācās mainīt un sainsināt uz pusī – no plānotajiem 10 km uz 5 km, kas slapjā laikā arī nav maz. Taujāta, vai pārgājiens izmantoja kabatas lukturīšus, muzeja speciāliste atzīst: "Varētu izmantot mobilo telefonu gaismījas, bet jāiet ir tumsā. Melnais nekad nav tik melns, kā šķiet. Ceru, ka iesim pārgājiens arī nākamgad, bet iepriekš plānot labāk nevajag."

Baltinavietes rokdarbi. I.Nikolajeva atzīst, ka gleznas dimantu tehnikā ir viņas hobijs. Muzeja apmeklētāji, kā atzīst A.Ločmele, ar interesi aplūko ne tikai rokdarbu izstādes, bet arī citus eksponātus, piemēram, fotogrāfijas no laikiem, kad Baltinavā bija padomju paraugsaimniecība, jo bildēs redzamie cilvēki daudziem joprojām ir zināmi.

Garšīgs cienasts. Zupa lietainajā Muzeju nakts pasākumā apmeklētājus gan sasildīja, gan iedrošināja pārgājiens.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Nepalaid garām!

Aicina pieteikties kursiem

Latgaliešu valodas esošie un topošie skolotāji, žurnālisti, kultūras darbinieki un citi interesenti, kuriem latgaliešu valoda var noderēt profesionālajā darbībā, aicināti uz latgaliešu valodas un kultūras kursiem "Vosoruosa 2025".

No 27. līdz 31.jūlijam Rogovkā būs daudz nodarbību, atbilstoši uz jautājumiem, satikšanos un dažādu aktivitāšu. Pieteikties dalībai var līdz 20.jūnijam: <http://ej.uz/Vosoruosa2025>. Kursus organizē latgaliešu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotāju asociācija (LVLKŠA), latgaliešu kultūras kustība "Volūda" un Nautrēnu vidusskola.

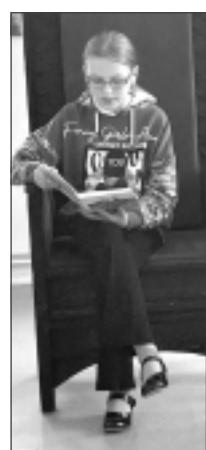
Skaļās lasīšanas sacensības

Tiekas labākie grāmatu lasītāji

Šī gada 22.maijā Balvu Centrālajā bibliotēkā noritēja Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Skaļās lasīšanas sacensību reģionālais fināls.

Bibliotēkā pulcejās labākie Balvu novada 5.klašu lasītāji no Balvu pamatskolas, Tilžas pamatskolas un Viļakas vidusskolas, lai sacenstos grāmatu fragmentu lasīšanā. "Jāatzīst, ka arī man patīk lasīt. Man patīk lasīt klausīties, patīk lasīt arī skaļi. Bet man patīk arī klausīties, kā citi lasīt. Jūs esat drosminieki, ar prieku šodien klausīties un novēlu izbaudīt katram savu lasījumu, jo patiesībā jūs jau esat uzvarētāji, jo esat šeit, esat uzvarējuši savā skolā, savā pagastā, savā vietā, no kurienes esat atbraukuši. Lai veicas, izbaudiet paši savu lasījumu!" jaunajiem lasītājiem novēlēja Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Suseja.

Ligita Pušpure, Balvu Centrālās bibliotēkas vecākā bibliotekāre darbam ar bērniem, LNB Skaļās lasīšanas reģionālā kuratore, atzina ka jau devīto gadu pēc kārtas, lai pievērstu uzmanību lasīšanai, LNB organizē Skaļās lasīšanas sacensības, kas notiek vairākos posmos. Piedaloties pirmajā posmā, skolēni lasīja skolā, otrs – reģionālais – posms notika Balvu Centrālājā bibliotēkā. Vēl priekšā Latgales novada starpfināls un fināls LNB, kas notiks oktobrī. L.Pušpure klātesošos iepazīstināja ar pasākuma gaitu un pastāstīja, ka dalībnieku uzdevums bija izvēlēties kādu grāmatu, kura pašiem patīk un šķiet interesanta, lai ar to iepazīstinātu pārējos, un jāizlasa grāmatas fragments. Katram lasītājam pasākumā bija atvēlēts noteikts laiks – 3 minūtes. "Jūs esat ieguvēji, jo, ja cilvēks neprot labi lasīt, viņš neprot labi domāt. Un tā vietā, kas nedomā, domā citi," piebilda L.Pušpure. Grūtu un atbildīgu darbu – novērtēt skolēnu lasīšanas prasmes – uzticēja profesionāliem un pieredzējušiem tiesnešiem: Zaigai Lāpānei, Inai Priedītei un Aijai Dvinskai. "Jūs visi esat lasīšanas karali, un jums šodien ir unikāla iespēja pasēdēt šajā krēslā," aicinot 5.klasses skolēnus iepazīstināt klātesošos ar izvēlēto lasāmvielu un savu lasītprasmi, teica L.Pušpure.

1.vietas ieguvēja. Balvu sākumskolas skolniece Esmeralda Silavniece bija izvēlējusies lasīt fragmentu no Ilzes Skrastiņas grāmatas "Lieliskā dzīve bez Zoom". Esmeralda kā 1.vietas ieguvēja pārstāvēs mūsu novadu reģionālajā starpfinālā.

"ESMERALDA ir ļoti apzinīga un izpalīdzīga meitene. Šogad ir sākusi apmeklēt Balvu Mūzikas skolu, apgūst akordeona spēli. Esmeraldai patīk lasīt tādas grāmatas, kurās ir dažādi piedzīvojumi."

Foto - no personīgā arhīva

Pēc lasīšanas novērtēšanas un balvu saņemšanas. "Paldies visiem skolēniem, skolotājiem, žūrijai un atbalstītājiem par sadarbību un ieguldījumu lasītprasmes veicināšanā! Palieku pie lasīšanas svētkos paustās atziņas: "Labākie un gudrākie vienmēr lasa grāmatas!" Septembrī turēsim īšķus un novēlēsim veiksmi Esmeraldai Silavnieci, kura Balvu novadu pārstāvēs Latgales starpfinālā," pasākuma izskanā atzina LNB Skaļās lasīšanas reģionālā kuratore Ligita Pušpure, piebilstot, ka izvēlētās grāmatas bija interesantas un aizraujošas, visi lasītāji bija lieliski.

2.vietas ieguvēja. Rebeka Jermacāne lasīja fragmentu no Džefa Kinnija "Grega dienasgrāmatas". Iepazīstinot ar sevi, Rebeka atklāja, ka viņai patīk zīmēt, dejot tautu dejas, kā arī lasīt šausmu un smiekligus stāstus.

"REBEKA ir atraktīva, komunikabla, lieliska dziedātāja un dejotāja, apmeklē Balvu Mūzikas skolu, spēlē vijoli, dejo "Balvu vilciņā", piedalās skatuves runas konkursos, dzied skolas vokālajā ansamblī. Rebeka ir arī liela grāmatu lasītāja un stāstu stāstītāja, labi padodas arī pašai sacerēt pasakas."

3.vietas ieguvēja. Balvu sākumskolas skolniece Marika Bērziņa lasīja fragmentu no Gerharda Holca-Baumerta grāmatas "Alfons Trīcvaidziņš".

"MARIKA ir sportiska, aktīva, komunikabla, nopietna un radoša meitene. Nodarbojas ar peldēšanu, ļoti skaisti zīmē, katru darbu dara atbildīgi un akurāti, lasa dažāda saturu grāmatas."

Deivids. Deivids Iljanovs klātesošajiem atklāja, ka viņu ikdienā aizrauj piedzīvojumi un sports, patīk lasīt zēniem paredzētas grāmatas – spraigas un atjautīgas. Viena no tādām ir Ēriha Kestnera "Emīls un trīs dviņi", kurā autors spilgti apraksta bērniņu. Grāmatas varonis ir atjautīgs zēns Emīls. "Vai vēlies iepazīties ar Emīlu?" pirms fragmenta lasīšanas jautāja Tilžas pamatskolas 5.klasses skolēns. Žūrija atzinīgi novērtēja Deivida veiksmīgi izvēlēto grāmatas fragmentu.

"DEIVIDS ir zēns ar raksturu, komunikabls, smaidīgs un draudzīgs, ārpus mācībām dzied skolas korī un sporto, brīvo laiku labprāt pavada ar draugiem, atrod laiku arī kādai aizraujošai grāmatai."

Īsumā

Izzina kultūras un vēstures bagātības

Aizvadītajā ceturtdienā Eglaines pamatskolas pārstāvji ciemojās Baltinavas muzejā un Nemateriālās kultūras mantojuma centrā "Upīte", kur iepazinās ar kultūras un vēstures mantojumu, radoši darbojās un mācību gada izskanā baudīja kopā bušanas prieku. "Jau mācību gada sākumā latgaliešu pulciņam plānoju ekskursiju ar mērķi iepazīties ar latgalisko kultūrvidi, vēsturi, amatniecības tradīcijām. Izzinošā un iedvesmojošā ekskursijā piedalījās 1.-5. klašu skolēni, skolotāji, iekļaujošās izglītības klases audzēkņi un viņu asistenti," taujāta par braucienu, teic latgaliešu pulciņa skolotāja Iveta Birkova. Upīte eglainieši iepazinās ar bibliotēku un muzeju, piedalījās radošajās darbnīcās "Garuo pīne", kas bērniem ļoti patikusi, kā arī vēroja radošas un interesantas idejas aušanā, iedvesmojās no idejām aktivitātē "Symts deči Latvijai". "Neplānots un interesants bija "Tautumeitu" dalībnieces Kates vecāku stāstījums par "Eirovīziju". Katram gribējās pielaikot aksesuārus, fanu kreklīņus un fotografēties. Baltinavā bērniem patika bagātīgā senlietu kolekcija un seno rokdarbu izstāde, arī radošais dārzs ar darbiem no gumijas riepām," stāsta I.Birkova, piebilstot, ka muzejā tiešām ir bagātīgs pierobežas vēstures izklāsts, ko derētu aizbraukt un apskatīt arī vecāko klašu skolēniem, kuri apgūst vēsturi.

Ekskursijā. Eglaines pamatskolas pārstāvji ar interesu apciemoja gan Upīti, gan Baltinavu, kur piedzīvoja patikamas emocijas, uzzināja vērtīgu un interesantu informāciju.

Foto - no personīgā arhīva

A.Sockas teksts un foto

Ļauj pasakām uzziedēt kopā!

Maija vidū nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ tradicionālie Bibliotēkas dārza svētki Balvos notika bibliotēkas telpās, nevis Balvu skvērā. Tas gan neliedza uzziedēt Hansa Kristiana Andersena pasaku varonjiem. Atklājot svētkus, Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Suseja uzsvēra, ka Andersens ir viens no pazīstamākajiem pasaku autoriem pasaules literatūrā.

Tāpat R.Suseja klātesošajiem atgādināja, ka šogad pasaku meistaram aprit 220.dzimšanas diena: "Bibliotēkā varēs satikt pašu Andersenu, nāriņu, laupītājus, rūki un citus varonus. Varbūt kāds no šodienas varonjiem uzrunās bērnus, modinot izlasīt vēl kādu pasaciņu." Lūgta atklāt, kā sokas jaunā amatā, bibliotēkas direktore atzina, ka Balvi viņu ir sagaidījuši ļoti labi un vēligi: "Priecē, ka Balvos iestādes viena ar otru cieši sadarbojas, turklāt netālu no skvēra izveidojies pat radošais kvartāls. Tā ir sākumskola, mākslas un mūzikas skolas."

Atklāj pasākumu. Arī šogad tradicionālos Bibliotēkas dārza svētkus atklāja "Di-dancers Teens" dejotājas.

Met bumbiņas. Dārza svētku organizatori jokoja, ka izdosies izlasīt daudz grāmatu, ja veiksies ar bumbiņas iemešanu grozā. Balvu sākumskolas 6.klases audzēkne Elīna Nikolajeva apliecināja, ka viņai patīk lasīt grāmatas, īpaši par dzīvniekiem. Meitene ar nepacietību gaida vasaru, kad varēs atpūsties, kā arī sapņo par jauno skolu. "Turpmāk mācītos Balvu Valsīs ģimnāzijā," priečājās Elīna.

Kad bibliotēka pārcelsies uz jaunām telpām? Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Suseja pieļauj, ka, visticamāk, šogad tas nenotiks, piebilstot: "Cerīgi raugos nākotnē. Strādāsim, un rezultāts neizpaliks." Bērniem viņa vēl daudz lasīt un izprast tekstu.

Svētki var sākties! Bibliotēkas dārza svētkus klātesošie sagaidīja kopā ar pasaku tēliem.

Pabūt kopā ir jauki. Stacijas pamatskolas un Balvu sākumskolas audzēknes pēc seju apgleznošanas devās uz nākamajām radošajām darbnīcām. "Ir tik jauki satikties," pavēstīja meitenes.

Pirmizrāde. Nāriņa jeb Viktorija Terentjeva piekrīt Andersena vārdiem, ka dzive ir visbrīnišķīgākā pasaka. Interesanti, ka jaunajai speciālistei komunikācijas un radošajā jomā šis bija pirmsākums, kuru viņa vadīja kā pilntiesīga bibliotēkas darbiniece. "Jūtos satraukta, jo bibliotēkā aizvadīts pirmsākums darba mēnesis. Kolektīvs ir draudzīgs un izpalīdzīgs," secināja jaunā speciāliste.

Uzmanī pasaku! Annija Saidāne un Imants Igaunis labprāt atcerējās dažādu pasaku varoņu piedzīvojumus, uzminot arī pasaku nosaukumus.

Kurš mājdzīvnieks milāks? Astoņgadīgie puikas Toms Gruziņš un Markuss Limanāns simpātijas sirsniņu veltīja kaķim, atklājot, ka bibliotēkas svētkos vēlas ne tikai uzzināt, kādas būs balviņas par piedalīšanos aktivitātēs, bet tās arī iegūt savā īpašumā. Spriežot par skolēnu gaidāmo brīvlaiku, Balvu sākumskolas audzēkņi bija vienīspārīt — būs jāpeldas.

Patīk pārbaudījumi. Septiņgadīgais Ivo Buliga veiksmīgi startēja pārbaudījumā "Princese uz zirņa". Tiesa, šajā aktivitātē nosacītie zirņi bija jāpārvieto, nevis uz tiem jāsēž.

E.Gabranova teksts un foto

Austrumu robežas stiprināšana

Plāno atvieglot zemju atsavināšanu militāriem mērķiem

Lai Baltijas aizsardzības līnijas izbūve ritētu raitāk un efektīvāk, Aizsardzības ministrija sagatavojuusi pretmobilitātes un mobilitātes pasākumiem nepieciešamās infrastruktūras izveides likumprojektu. Tas paredz arī to, ka nepieciešamības gadījumā valsts aizsardzības vajadzībām varēs ātrāk un vienkāršāk atsavināt zemi līdz trīsdesmit kilometru attālās teritorijās no austrumu robežas. Zemes īpašnieki par to gan nav sajūsmā.

Robeža ar imperiālistisko kaimiņvalsti jāstiprina ilgtermiņā

2024.gada janvārī Latvijas, Lietuvas un Igaunijas aizsardzības ministri parakstīja vienošanos par Baltijas aizsardzības līnijas izveidi, lai stiprinātu Baltijas valstu un NATO austrumu robežu. Aizvadītā gada maijā par pievienošanos šai iniciatīvai paziņoja arī Polija, kas paredz jau priekšlaikus ieplānot un daļēji īstenot pretmobilitātes pasākumus, kuri iebrukuma gadījumā palidzētu Baltijas valstu un sabiedroto brupotajiem spēkiem pēc iespējas tuvāk robežai bloķēt potenciālās agresorvalsts militāru iebrukumu Baltijas valstīs, tādējādi palielinot iespēju, ka pretinieks atturētos no agresijas uzsākšanas.

Baltijas aizsardzības līnijas Latvijas posma izbūve plānota piecu gadu laikā – no 2024. līdz 2028.gadam, tajā ieguldot 303 miljonus eiro. Tā tiek būvēta koordinēti, taču katrā valsts to dara par saviem budžeta līdzekļiem. Konkrēti Latvijas posma izbūvei atvēlēti 25 miljoni eiro, bet šogad – jau 45 miljoni eiro. Robežas stiprināšana gan būs nepārtrauks uzdevums, kas pārsniegs piecu gadu plāna robežas. "Mūsu robeža ar imperiālistiski domājošu kaimiņvalsti jāstiprina ilgtermiņā," uzsvēris aizsardzības ministrs ANDRIS SPRŪDS.

Varēs veikt arī meža izstrādi

Robeža plānveidīgi arī tiek stiprināta. Jau šobrīd pie Latvijas austrumu robežas izveidotī šķēršļi un bloķēti atsevišķi ceļi, bet Latgalē izveidotas 26 pagaidu inženieru resursu novietnes, kur izvietoti desmitiem tūkstoši pretmobilitātes konstrukciju elementi – Latvijā ražotie betona bloki, pūķa zobi, prettanku eži un citi aizsardzības līdzekļi. Resursu novietnes šogad plānots izbūvēt arī Vidzemes austrumu reģionā. Tāpat šogad paredzēts iegādāties pretmobilitātes šķēršļus, sensorus, artilērijas sistēmas un minēšanas iekārtas.

Kas attiecas uz pretmobilitātes un mobilitātes pasākumiem

Vērtēsim katru situāciju atsevišķi, jo noteikti nevēlamies uz robežas iegūt iedzīvotājus, kuri mūs neatbalstīs potenciālās krizes vai kara gadījumā.

(NBS komandieris
generālmajors KASPARS
PUDĀNS par zemju
atsavināšanu pierobežā)

nepieciešamās infrastruktūras izveides likumprojektu, aizsardzības ministrs A.Sprūds norādījis, ka tas Baltijas aizsardzības līnijas izveidei atsavināmajām zemes platībām ļautu noteikt nacionālo interešu objekta statusu. Tiesa, nepieciešamās zemes platības nav bez saimniekiem – tās pieder gan privātām, gan arī juridiskām personām. Šajā sakarā Nacionālo bruņoto spēku komandieris generālmajors KASPARS PUDĀNS uzsvēris, ka šādi likuma grozījumi nepieciešami, jo pretmobilitātes šķēršļi jāizvieto tur, kur tiem ir operacionāla un taktiska nozīme: "Skaidrs, ka ne visos gadījumos mums būs iespēja vienoties ar zemju īpašniekiem, tādēļ paredzam iespēju, ka būs iespēja iet zemju atsavināšanas ceļu. Vienlaikus saprotam situāciju, būsim elastīgi un vērtēsim katru situāciju atsevišķi, jo noteikti nevēlamies uz robežas iegūt iedzīvotājus, kuri mūs neatbalstīs potenciālās krizes vai kara gadījumā."

K.Pudāns piebilst, ka likuma normatīvus varēs pielietot trīsdesmit kilometru dziļumā no Krievijas un Baltkrievijas robežas: "Tas ir nepieciešamais dziļums, lai varētu izvietot šķēršļus un izvietot uguns pozīcijas, vienlaikus vajadzīga arī izlūkošana, kā arī artilērijas vai citas uguns sistēmas, kas pretinieku iznīcinās. Svarīgi arī uzsvērt, ka ne vienmēr būs nepieciešama zemes atsavināšana, jo ir gadījumi, kad pietiek ar vienošanos un atlaujas saņemšanu, ka konkrētajā vietā var izvietot aizsardzības līdzekļus."

Jāpiebilst, ka likumprojekts, piemēram, paredz arī materiāltechnisko līdzekļu izvietošanas un infrastruktūras izbūves darbu veicējam tiesības veikt koku un krūmu ciršanu privātpersonām piederošajos nekustamajos īpašumos, ja tas nepieciešams piekļuvei šo darbu veikšanas vietai. Un šos darbus kavēt nedrikstēs, jo vienlaikus šajā likumā plānots aizliegt ar jebkādām darbībām traucēt pretmobilitātes un mobilitātes pasākumiem nepieciešamo materiāltechnisko līdzekļu izvietošanu, infrastruktūras izbūves darbu veikšanu un šo darbu veicējus, kā arī bojāt vai pārvietot izbūvēto infrastruktūru un izvietotos materiāltechniskos līdzekļus bez to īpašnieku atlaujas.

Kā vērtējat likumprojektu par zemju atsavināšanu pierobežā?

ALDIS LOČMELIS, zemnieku saimniecības "Kotini" īpašnieks: – Mana nostāja ir vienkārša. Drošība, protams, viennozīmīgi ir pirmajā vietā, bet, lai atsavinātu zemi, valstij pretī jādod mežs. Tas ir mans piedāvājums, citus variantus nerēdu. Ja zemniekam ir izveidota uzņēmējdarbība, ko viņam dos tas, ja valsts atsavinātās un iekoptās zemes vietā iedos, piemēram, neiekoptu zemi. To visu nepieciešams kompensēt, piemēram, ar priežu mežu, nevis vienkārši atņemt zemnieka rokām iekoptu zemi un tādējādi arī potenciālu nākotnes uzņēmējdarbībai. Jārīkojas pēc principa "dots pret dotu!" Galu galā zeme zemnieku baro, kas katru gadu dod ienākumus, turklāt zemniekiem ir arī saistības. Nevaru par pāris tūkstošiem eiro atdot zemes hektāru un pretī nesajemēt neko. Visiem arī zināms, kādā līmenī Latgalē ir uzņēmējdarbība un kāda ir zemes vērtība. Skatīsimies uz valsti kā uz vecākiem, bet uz pārējiem iedzīvotājiem – kā uz bērniem. Ja vecāki saviem bērniem negrib labklājību, bet tikai iedzīvoties uz viņu rēķina, nu tad uz priekšu! Jāteic, pie manis no valsts neviens šajā jautājumā vismaz līdz šim nav vērsies.

GUNTARS BARTKEVIĀCS, zemnieku saimniecību "Riekstiņi" un "Amatnieki" vadītājs: – Drošība ir pirmajā vietā, bet ar lojāliem noteikumiem, lai nav kā inkvizīcija. Jebkurā gadījumā potenciāli atsavinātā zeme zemniekiem būtu jākompensiē finansiāli vai arī ar ekvivalentu īpašumu ārpus likumprojektā noteiktajiem trīsdesmit kilometriem no robežas. Likuma gala versija gan, šķiet, nevienam vēl nav zināma, bet, kā saprotu, lielākās problēmas varētu būt ar meža īpašumiem. Personīgi man pārsvarā pieder lauksaimniecības zeme. Ja to būs nepieciešams ziedot valsts aizsardzības mērķiem, saprotu, ka tas vajadzīgs. Vienlaikus, kā jau minēju, valstij pretī jāpiešķir finansiāla kompensācija vai arī līdzvērtīgs zemes gabals, jo zeme ir zemnieku primārais resurss.

AIGARS LOGINS, SIA "Dantruck 11" valdes loceklis un SIA "Vitai" izpilddirektors: – Pret šo likumprojektu attiecos absolūti negatīvi. Ja zemi atsavinās, kā valsts to kompensēs – ko dos un ko vispār var iedot zemes vietā? Īpašniekiem piederošā zeme ir peļņas jautājums. Ja zemniekam, kuram ir trīsdesmit govis, atņems zemi, kur viņš ganīs savus mājdzīvniekus? Valsts jau skatisies tikai uz tām zemes platībām, kuras tai ir izdevīgas, bet zemniekam tikai atliks savu saimniecību likvidēt un braukt prom. Lai valsts izmanto pašvaldībām piederošo zemi. Savukārt, ja atsavinās privātpašniekiem piederošo zemi, kompensācijai no valsts puses jābūt tādai, lai zemniekiem šis process būtu finansiāli izdevīgs vai arī zemnieks atsavinātās zemes vietā varētu iegādāties līdzvērtīgu zemi un to iekopt. Jāņem vērā arī fakts, ka zemes iekopšana prasa lielu darbu, kā rezultātā nolietojas arī tehnika. Bet, ja pieņems likumu un pateiks, ka nekādas kompensācijas nav paredzētas, ko varēsim izdarīt? Neko! Lai vai kā, zemnieki ir savas valsts patrioti un Latvijai ienaidnieki nekad nebūs – vispirms jau tādēļ, ka seit dzīvojam un strādājam.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Foto – Armins Janiks/Aizsardzības ministrija

“No nots līdz melodijai”

Balvu novada vēstures lappusēs spilgtu ierakstu atstās pūtēju orķestra “Balvi” 70.dzimšanas dienas svinības, kas sestdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā ilga teju četras stundas. Kā nu ne, ja mūsu orķestris ir viens no labākajiem, lielākajiem, vecākajiem un jauneklīgākajiem visā valstī. Atkājot koncertu, leva Laicāne uzsvēra, ka ir 7 pasaules brīnumi, varavīksnē ir 7 krāsas, nedēļā ir 7 dienas, bizbizmārītēm visbiežāk ir 7 plankumi, periodiskajā tabulā ir 7 rindas, uz pasaules ir 7 kontinenti, mūzikā visa pamatā ir 7 notis un cilvēks, tāpēc pirmajā daļā izskanēs septiņi skaņdarbi, kā simbolisks veltījums septiņam notim.

Una Romāne. Viņa Balvu Mūzikas skolā māca spēlēt flautu, pamatā spēlē orķestri Balvos, kā arī sadarbojas ar vairākiem orķestriem un ansambļiem Latvijā. Pedagoģe kopā ar koncertmeistaru Viktoru Bormani klātesošos priecēja ar Madara Kalniņa skaņdarbu “Kalnos un ieļās”.

“Atdarinot Albenisu”. 70 gadu laikā orķestri ir spēlējuši simtiem mūziķu, turklāt daudzi no viņiem saikni ar orķestri nepazaudē daudzu gadu garumā. To apliecināja arī Balvu Mūzikas skolas pedagogs, profesionālā pūšamo instrumentu orķestra “Daugava” koncertmeistars, Daugavpils simfoniskā orķestra “Daugavpils Sinfonietta” un Metāla pūšamo instrumentu un sitamo instrumentu ansambla “Daugavpils Brass” mūzikis Ojārs Tūmiņš un Rīgas Doma ērģelniece Diāna Jaunzeme-Portnaja.

Džeza ansamblis. Džezu izpildīja slavenie Balvu mūzikai, kuri savas pamatprasmes muzicēsanā ieguvuši Balvu Mūzikas skolā un pūtēju orķestri “Balvi”: Kalvis Slezis-Zaļkalns, Harijs Ločmelis, Aivars Jaunzeikars, Dāvis Lāpāns un Eduards Lipāns.

Kopā ar savējiem. Koncerta otrās daļas vadītājs priesteris Mārtiņš Klušs atgādināja, ka pirms 8 gadiem kalpoja Balvos: “Ar pūtēju orķestri “Balvi” mani saista ilga draudzība, esmu vadījis vairākus orķestra koncertus.” Viņš klātesošajiem atgādināja orķestra vēsturi, tostarp interesantus faktus, piemēram, ka orķestru vidē balvenieši tiek draudzīgi dēvēti par “Balvu metalurgu” un Balvu pilsētu sauc pat par trompešu galvaspilsētu: “Parasti orķestri spēlē 5 vai 6 trompetisti, 2008.gadā Balvu orķestri spēlēja 16 trompetisti...”

“Fantāzija trombonam”. Artūrs Hrustaļovs (trombons, spēlē Latvijas Nacionālajā simfoniskajā orķestri, Latvijas Nacionālās operas un baleta simfoniskajā orķestri) un Jāzepa Vītola (Latvijas Mūzikas akadēmijas students Mārtiņš Lāpāns (koncertmeistars) skatītājus aizvilināja uz Ameriku.

“Divi tango”. Eduards Lipāns (tuba), kurš šobrīd spēlē Zemessardzes orķestri, ielūkojās Argentinā.

Kopā ar māsu. Pasākuma pirmās daļas vadītāja Ieva Laicāne (foto – no kreisās) orķestri “Balvi” spēlēja vairākus gadus. Jāpiebilst, ka viņa uz jubilejas pasākumu atlidoja no Frankfurtes.

Metālpūšamo instrumentu ansamblis. Skaņdarbu–pārsteigumu sarūpēja Kalvis Slezis-Zaļkalns, Ojārs Tūmiņš, Guntis Supe, Gatis Supe, Viktors Hrustaļovs, Artūrs Hrustaļovs, Aivars Jaunzeikars, Mārtiņš Leišavnieks un Eduards Lipāns.

Dirigents ar Lielo burtu. Balvu Mūzikas skolas direktors, trompetes spēles un metālpūšamo instrumentu skolotājs Egons Salmanis orķestri vada pēdējos 38 gadus. Koncerta izskanā, uzrunājot klātesošos, viņš atzina, ka neviens nav tik labs, lai viņu celtu debesīs, un neviens nav tik sliks, lai viņu mīdītu ar kājām: “Patiess ir pa vidu. Paldies par aplausiem, par to, ka atrācāt. Dzīvē ir divi īsti skolotāji. Dzīve un laiks. Dzīve parāda, cik svarīgs laiks. Laiks parāda, cik svarīga dzīve. Paldies visiem tiem, kuri gadu gadiem, laiku lokos ir nesuši godam orķestra vārdu!”

Savīļo sirdis. Trīs skaņdarbus no Raimonda Paula un Jāņa Petera dziesmu cikla “Pērļu zvejnieks” Jāņa Ābola apdarē dziedāja novadniece, Rīgas pirmsskolas izglītības iestādes “Bitīte” muzikālā pedagoģe Dagnāra Laicāne.

Saksofona solo. Balvu Mūzikas skolas pedagogs Arnis Graps kopā ar orķestri mudināja izbaudīt kinofilmas “Ilgais ceļš kāpās” mūzikas skaņas.

Trombona solo. Latvijas Radio bigbenda mūzikās Aivars Jaunzeikars kopā ar orķestri Raimonda Paula/Viktora Dolgova instrumentāciju “Soli smiltis” veltīja pirmajiem pūtējiem Balvos.

Gatis Supe. Viņš šobrīd spēlē Nacionālo Bruņoto Spēku Štāba orķestri, kā arī dzied muzikālajā apvienībā “Vintāža”.

Trompetes solo. Bijušie orķestra dalībnieki – dviņu brāļi Ričards un Roberts Kirsoni – patlaban studē Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā Gaisa spēku militāro vadību.

Sveiciens no audzēkiem. Pasniedzot dāvanas, audzēkņi smaidot pavēstīja, ka knopkas un veči, kā dirigents viņus mīli sauc, jūtas kā viena liela, vienota ģimene: “...Tu esi tas spēks, kas spējis savienot paaudzes...”

Trompešu solo. Lai skan amerikāņu komponista Liroja Andersona, viena no izcilākajiem amerikāņu vieglās orķestra mūzikas meistariem, skaņdarbs Raimonda Igolnieka instrumentācijā! Kopā ar orķestri ir Guntis Supe (spēlē Latvijas Nacionālās Operas orķestri un orķestri “Rīga”), Ojārs Tūmiņš un Viktors Hrustaļovs (strādā Liepājas Simfoniskajā orķestri).

Der zināt

◆ Viena no orķestra “Balvi” atšķirības zīmēm ir Garīgās mūzikas koncerti, kas sniegti baznīcās – Balvos, Baltinavā, Viljakā, Bērzpili, Krustpili. 2005.gadā orķestris “Balvi” tika uzaicināts muzicēt Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētos Aglonā 14.-15.augustā, kur desmit gadus pēc kārtas, līdz pat 2014.gadam, Sakrālajā laukumā sniedza gan Garīgās mūzikas koncertus, gan muzicēja procesijās un galvenajā Svētajā Misē.

◆ Pēc Egona Salmaņa ierosinājuma Vispārējos latviešu dziesmu un deju svētkos orķestri sniedz garīgās mūzikas koncertus Rīgas baznīcās. Balvu orķestris ir muzicējis Sv.Jēkaba katedrālē un Mārtiņa evaņģēliski luteriskajā baznīcā. Balvos ir bijuši trīs koncerti Rimoviča laukumā – vietā, kur ir sākušies Balvi.

◆ 15.jūnijā orķestris spēlēs Balvu luterānu baznīcā Baznīcas 110 gadu jubilejas svinībās.

Pasniedz apbalvojumus. Pūtēju orķestru un kokļu mūzikas eksperts Dainis Vuškāns Kultūras ministrijas Atzinības rakstu pasniedza Egonam Salmanim. Viņš uzsvēra, ka jebkura kolektīva vislielākā vērtība ir mūziķi: “Mūziķi, kuri mūsdienu trakajā skrējenā pagūst iestudēt savas partijas, laikus ierasties uz mēģinājumiem, pa kaut kuru laiku iespēlēties. Prātam neaptverami, kā viņi visu to paspēj. Šo sarakstu varētu turpināt vēl un vēl... Ja katrs Latvijas kolektīvs strādātu tik sekmīgi kā Balvos, tad mēs noteikti būtu pirmajā vietā pasaulē profesionālo mūziķu skaita ziņā. Katra kolektīva priekšā stāv līderis, kurš ilgus gadus spēj iedvesmot, sajūsmīnāt, motivēt, darīt labāk, spēcīgāk un skaistāk. Varbūt kāds nezina, ka Egons Salmanis daudzus gadus vada Latgales pūtēju orķestrus. Un darīs to atkal šogad un 2028.gadā, kad 1.jūnijā atzīmēsim Latgales Dziesmu svētku simtgadi.” Nacionālā Kultūras centra Atzinības rakstus saņēma Jānis Budevičs, Arnis Graps, Girts Ripa, Aldis Prancāns, Lauris Ikstens, Edvīns Timošenko un Ojārs Tūmiņš. Savukārt Balvu novada domes Pateicības: Sarmīte Kubuliņa, Māris Keišs, Eduards Buravecs un Una Romāne.

Sagatavoja E.Gabranovs

Papildināts vārdadienu kalendārs

Daudzi jauni vārdi iegūst savu vārdadienu

Valsts valodas centra Kalendārvārdu ekspertu komisija, izvērtējot saņemtos priekšlikumus, lēmusi par jaunu personvārdu iekļaušanu kalendārā.

Nemot vērā gan vārda tradīciju un lietojumu, gan sabiedrības intereses, komisija nolēma latviešu tradicionālo kalendārvārdu sarakstā iekļaut 6 jaunus sieviešu vārdus un 3 vīriešu vārdus. Tāpat pieņemts lēmums paplašināto vārdadienu sarakstā iekļaut 56 jaunus dažādas cilmes personvārdus, atspoguļojot vārdu daudzveidību un mainīgo vārddošanas ainavu Latvijā.

Tradicionālais kalendārvārdu saraksts papildināts ar šādiem vārdiem: Aleksa (08.11.); Dominika (04.02.); Eliass (02.08.); Francisks (11.01.); Grēta (23.01.); Madlēna (23.07.); Mila (19.06.); Vanesa (23.09.); Vestards (28.06.).

Savukārt paplašinātais kalendārs papildināts ar šādiem vārdiem: Karlo (vārdadiena 28.janvāri), Aidans

(3.februāri), Selesti (5.februāri), Darīna (6.februāri), Darijs (6.februāri), Darius (6.februāri), Dastins (6.februāri), Ričmonds (7.februāri), Dūja (10.februāri), Džordana (13.februāri), Eleanora (21.februāri), Demids (22.februāri), Tilda (14.martā), Adelaina (18.martā), Džozefs (19.martā), Freija (20.martā), Abigaila (21.martā), Kazimiers (24.martā), Annike (10.aprīli), Hionija (20.aprīli), Reimonds (29.aprīli), Ezers (26.maijā), Teilors (26.maijā), Liora (27.maijā), Ville (28.maijā), Ratmirs (15.jūnijā), Letija (30.jūnijā), Emets (3.jūlijā), Margrēta (13.jūlijā), Mariama (22.jūlijā), Annabella (26.jūlijā), Edmonts (29.jūlijā), Elians (2.augustā), Skots (6.augustā), Aude (10.augustā), Lenijs (18.augustā), Melika (19.augustā), Melina (19.augustā), Melodija (19.augustā), Valgundis (23.augustā), Aglaja (26.augustā), Johanness (27.augustā), Jonass (27.augustā), Rūbens (29.augustā), Beilija (3.septembrī), Ambera (4.septembrī), Luna (7.septembrī), Migels (29.septembrī), Tūve (4.oktobrī), Šarlize (5.novembrī), Teona (9.novembrī), Fredriks (14.novembrī), Beverīna (19.novembrī),

Konors (26.novembrī), Niklauss (6.decembrī), Artemīda (20.decembrī).

Foto - R.Kacēns

Jaundzimušie

Foto - no personīgā arhīva

Vecāki nolemj - būs Marks. 18.maijā pulksten 4.02 pasaulē nāca puika. Svars – 3,520kg, garums 53cm. Puisēna vecākiem Olga Dubovai un Arturam Muhinam no Alūksnes šis ir pirmais bērniņš. “Gaidījām puiku, un oktobrī ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere mums paziņoja, ka patiesām būsim vecāki dēliņam. Lieki piebilst, ka bijām priecīgi, jo piepildījās viss, ko vēlējāmies,” atklāj Olga. Jaunā māmiņa stāsta, ka pēc jaundzimušā nākšanas pasaulē vecāki viņu nosauca par Marku. Izrādās, tieši šis vārds viendien ienāca prātā Olgai, un arī Arturam tiri labi gāja pie sirds. “Tieši tādēļ nevienu citu vārda variantu vairs nemeklējām un vārdadienu kalendāru nešķirstījām – ja atrasts īstais, tad citu nav ko meklēt,” ir pārliecīnāti jaunie vecāki. Olga stāsta, ka medīku noliktais dzemdību datums bija 16.maijs, var teikt, ka puika nāca pasaulē diezgan precīzi – vien divas dienas vēlāk: “Pulksten 4 rītā pirmajam priekā vēsti, protams, paziņoju Arturam, kurš tajā laikā bija darbā, pēc tam arī abām vecmāmiņām. Manai mammai šis ir pirmais mazbērniņš, savukārt Artūra mamma jau ir titulētas vecmāmiņas godā. Līdz šim ģimenē maijs mums bija no jubilejām tukšais mēnessis, bet tagad būs vismaz viena. Jūtāmies laimīgi, jo nu jau esam trijatā.”

Foto - no personīgā arhīva

Tagad 4.maijs būs dubultsvētki. 4.maijā pulksten 9.22 ar ķeizargriezena palīdzību pasaulē nāca meitenīte. Svars – 3,230kg, garums – 56cm. Meitenītes mamma Lilita Germele no Gulbenes stāsta, ka šis ir viņas otrais bērniņš – jaundzimušo mājās gaida lielā māsa Ērika, kurai ir 14 gadi. “Godīgi sakot, gaidot otro bērniņu, man nebija konkrētas vēlmes tieši pēc dēla vai meitas. Pie sevis prātoju, – ko Dieviņ dos, tas arī būs labi – galvenais, lai vesels. Un pavisam ātri, grūtniecības 13.nedēļā, jau kļuva zināms, ka būšu mamma vēl vienai meitiņai. Protams, biju priecīga par šo vēsti,” apliecinā Lilita. Viņa stāsta, – tiklīdz kļuva zināms gaidāmā mazuļa dzimums, uzreiz tika nolemts, ka meitenīti sauks par Sofiju. Nu jau divu meitu mamma skaidro, ka vārdadienu kalendāru nešķirstīja un vārdiņu speciāli nemeklēja, jo viņa zināja, ka jaundzimušo sauks par Sofiju. “Šis vārds nav ne no filmas noskatīts, ne kaut kur citur dzirdēts. Vienkārši ienāca prātā, iepatikās, un viss. Turklāt pavisam nesen izlasīju, ka Sofija ir šobrid populārākais vārds visā pasaulē. Vārda skaidrojumā lasāms, ka Sofijas ir gudras, skaistas un inteliģentas. Kādēļ lai tāda nebūtu arī mana meita?” retoriski jautā Lilita. Jaunā māmiņa teic, ka medīku noliktais dzemdību datums bija 26.aprīlis, bet Sofija izvēlējās pati savu dzimšanas dienu un nāca pasaulē īpašā dienā – 4.maijā. Lilita priecājas par brīnišķīgo dzemdību nodaļas kolektīvu – dakteri Dagniju Kirsonu, foršajām māsiņām, vecmātēm un sanitārītēm, kuras palīdzēja nākt pasaulē Sofijai, un viņām visām vēl turpināt darbu ar smaidu un labestību. “Tagad mūsu ģimenē 4.maijs būs dubulti svētki – Sofijas dzimšanas diena un Latvijas Republikas Neatkarības pasludināšanas diena. Un tas arī nav viss. Maijs mums būs jubileju mēnesis, jo 28.maijā dzimšanas diena ir man pašai. Var teikt, ka savu labāko dāvanu jubilejā jau esmu saņēmusi – piedzimusī mana otrā meitiņa,” priečīga teic Lilita.

Aprīlī

Reģistrēti mirušie

Baltinavas pagastā

Veneranda Ruskule (1962.g.)

Bērzkalnes pagastā

Evalds Jeromāns (1957.g.)

Kubulu pagastā

Nelda Mača (1947.g.)

Krišjāņu pagastā

Marija Briede (1930.g.)

Kupravas pagastā

Svetlana Fjodorova (1951.g.)

Lazdulejas pagastā

Domicella Korstova (1928.g.)

Lazdukalna pagastā

Margarita Galeja (1942.g.)

Mednevas pagastā

Leonida Locāne (1942.g.)

Vecumu pagastā

Maldra Indra Kokoreviča (1944.g.)

Vīksnas pagastā

Vitālijs Sikernieks (1955.g.)

Vilakas pilsētā

Anna Brenčeva (1942.g.)

Jeļena Guseva (1956.g.)

Zinaida Kokoreviča (1930.g.)

Sergejs Konahins (1971.g.)

Jānis Petrovskis (1967.g.)

Imants Veisis (1939.g.)

Balvu pilsētā

Valentina Dvinska (1936.g.)

Svetlana Kudrjavceva (1955.g.)

Jeļena Miņina (1957.g.)

Antoņina Nājīvaiko (1940.g.)

Ilmārs Tūminš (1957.g.)

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Atgriežoties pie publicētā

Šonedēļ noslēgsies remontdarbi Brīvības ielā

Balvos jau nepilnus divus mēnešus rit apjomīga netikai Brīvības ielas, kas ir pilsētas centrālais ceļš, bet arī Partizānu ielas posma atjaunošana.

Ja būvnieki dažādu iemeslu dēļ nereti mēdz kavēties ar remontdarbiem un tie ieilgst, tad šoreiz, kā solīts, Brīvības ielas atjaunošana noslēgsies maija beigās jeb šonedēļ. Darbi turpinājās arī aizvadītajā sestdienā, kad remontstrādnieki uz asfalta sāka uzklāt baltos ceļa apzīmējumus, ko turpinās darīt arī šonedēļ. Šajā ielā atsevišķas vietās nepieciešams atjaunot arī bruņi, pie kā darbs atsākās jau vakar. Tāpat darbi turpinās arī Partizānu ielā. Savukārt neplānota situācija izveidojusies Baznīcas ielā. Protī, iedzīvotāji jau pamanījuši, ka krustojumā ar šo ielu joprojām nav ieklāts segums. Kāpēc tā? Balvu novada pašvaldībā skaidro, ka šomēnes tika noslēgts līgums ar SIA "VMR Ceļi" par Baznīcas ielas posma pārbūvi — no Balvu Vissvētās Trīsvienības Romas katoļu baznīcas līdz Brīvības ielas krustojumam, kā rezultātā tiks veikta inženierītiku pārbūve un jauna asfalta seguma ieklāšana. "Baznīcas un Brīvības ielu krustojumā atrodas arī svarīgi maģistrālie inženierītkli – kanalizācijas un lietusūdens komunikācijas, pie kurām būs jāpievieno jaunie tīkli Baznīcas ielā. Tas nozīmē plašus rakšanas darbus, bet, lai nebojātu tikko ieklāto asfaltu un izvairītos no nepārdomātām izmaksām, tika pieņemts lēmums neizbūvēt asfalta segumu šajā Brīvības ielas posmā. Baznīcas ielas remontdarbus plānoti sākt jūnija beigās. Aicinām iedzīvotājus būt saprotoshiem un pacietīgiem – īslaicīgas neērtības mūs ved uz drošāku, ērtāku un mūsdienīgāku vidi!" informēja pašvaldībā.

Tikmēr jautāta, kādēļ remontdarbus Baznīcas ielā neveiks būvnieks, kam bija paredzēts to darīt, Balvu novada Centrālās pārvaldes Attīstības plānošanas nodalas projektu vadītāja ARVITA VOICIŠA sarunā ar laikrakstu ""Vaduguns" pastāstīja, ka būvnieks to atteicās darīt, tajā skaitā finansiālu iemeslu dēļ.

Brīvības iela. Kā redzams attēlā, uz Brīvības ielas uzsākti ceļu apzīmējuma krāsošanas darbi, tajā skaitā izveidota tā dēvētā gājēju pārejas zebra pie pilsētas parka. Vakar (vismaz rīta pusē) darbs pie ceļu apzīmējumiem gan netika turpināts – bija lietaini laika apstākļi.

Atgādinām, ka kopumā Brīvības, Partizānu un Baznīcas ielās remontdarbi paredzēti 1813 metru garumā, kā rezultātā būvnieki atjaunos gan asfaltbetona segumu, gan arī izbūvēs ūdenssaimniecības infrastruktūru un veiks citus šo ielu uzlabojošus darbus. Brīvības ielā remontdarbi notiek no tilta pār Bolupi līdz krustojumam ar Jāņa Logina ielu, Baznīcas ielā tie plānoti no krustojuma ar Brīvības ielu līdz Partizānu ielai 66, kur bez jauna asfaltbetona seguma uzklāšanas tiks atrisināta arī ūdens atvades problēma, uzrokot grāvju un atjaunojot meliorācijas sistēmu, kā arī pārbūvēti esošie elektrolīnijas tīkli un apgaismes elementi. Remontdarbu kopējās izmaksas par Brīvības un Baznīcas ielu atjaunošanu plānotas 1 575 659,29 eiro, no kā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums – 1 339 310,40 eiro, Balvu novada pašvaldības līdzfinansējums – 209 300,25 eiro un sadarbības partnera pašvaldības aģentūras "San-Tex" līdzfinansējums – 27 048,64 eiro. Savukārt kopējās izmaksas par Partizānu ielas posma atjaunošanu plānotas 297 248,58 eiro apmērā, no kā Eiropas Savienības finansējums (Taisnīgās pārkārtošanās fonds) – 252 661,29 eiro, bet Balvu novada pašvaldības līdzfinansējums – 44 587,29 eiro.

Remontdarbi vēl divos objektos. Balvos uzsākti arī remontdarbi, kas uzlabos ēku vides pieejamību. Šobrīd viens no būvobjektiem ir pie Nodarbinātības un valsts aģentūras ēkas (attēlā pa kreisi), lai ne tikai uzlabotu tās pieejamību dažādu personu grupām (tajā skaitā cilvēkiem ar invaliditāti un funkcionālajiem traucējumiem), bet plānoti arī teritorijas labiekārtošanas darbi – autostāvvietu un bruģēta laukuma izveide, soliņa uzstādīšana, lievena un pandusa pārbūve. Savukārt otrs objekts ir pie Balvu novada Sociālās pārvaldes ēkas (attēlā pa labi), kur darbi vēl nenotiek, bet arī plānota autostāvvietu izveide, asfalta segums, gājēju celiņa izbūve, lievena un pandusa pārbūve. Darbu kopējās plānotās izmaksas abos objektos ir 482 507,88 eiro, no kā Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda finansējums – 309 784,00 eiro, bet Balvu novada pašvaldības finansējums – 172 723,88 eiro.

Pārbaude bez aizķeršanās – arī Balvos Bez traucējumiem nostrādā visas sirēnas

Jau rakstījām, ka Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests pagājušajā piektīnā visā Latvijā veica valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas (trauksmes sirēnu) pārbaudi.

Kopumā Latvijā uzstādītas 164 trauksmes sirēnas, un pārbaužu rezultāti liecina, ka no 162 sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 160. Divas sirēnas netika pārbaudītas, jo tās tiek pārvietotas, remontētas vai atjaunotas. Savukārt konkrēti Latgalē pārbaudītas visas 29 izvietotās trauksmes sirēnas, no kurām visas arī nostrādāja bez traucējumiem. Par visiem pārbaudes laikā konstatētajiem traucējumiem VUGD informējis Iekšlietu ministrijas Informācijas centru, kas tehniski nodrošina trauksmes sirēnu un programmino-

drošinājuma apkopi un uzturēšanu.

Nemot vērā, ka šobrīd valstī izvietotas 164 trauksmes sirēnas, tās nav dzirdamas visā valsts teritorijā. Tādēļ būtiski, ka ārkārtas gadījumos tiks izmantoti arī citi apziņošanas veidi, piemēram, informācijas nodošana pa skaļruniem un operatīvo dienestu transportlīdzekļu skaņas sistēmu, apstāgājot mājokļus un citos veidos. Lai nodrošinātu iedzīvotāju informētību par rīcību dažādos apdraudējuma gadījumos, VUGD arī aicina izmantot lietotni "112 Latvija", kurā tagad pieejama jauna funkcionalitāte – iespēja uzzināt sev tuvākās patvertnes. Šī informācija tiek attēlota kartē, kurā redzami to ēku pagrabstāvi, kas atzīti par atbilstošiem vai daļēji atbilstošiem patvertnes vajadzībām. Informācija par patvertnēm tiek regulāri atjaunināta, un tā pieejama arī

tīmekļvietnē 'www.112.lv', sadaļā "Patvertnes". Tāpat lietotne joprojām nodrošina brīdinājumu saņemšanu reāllaikā, drošības padomus, kā arī iespēju nosūtīt SMS uz tālruņa numuru 112 situācijās, kad nav iespējams piezvanīt. Papildus esošajai trauksmes sirēnu sistēmai Latvijā aktīvi norit darbs pie šūnu apraides tehnoloģijas ieviešanas, ko paredzēts izdarīt šogad. Šis risinājums jaus iedzīvotājiem saņemt mērķētus agrīnās brīdināšanas paziņojumus savos mobilajos telefonos noteiktā geogrāfiskā teritorijā neatkarīgi no tā, ierīce pieslēgtā internetam vai konkrētam operatoram. Šūnu apraides risinājuma ieviešanā tiek izmantoti Eiropas Savienības līdzekļi. Šūnu apraides tehnoloģijas ieviešana Latvijā plānotā 2025.gadā.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Draudzīgas sarunas un daudz basketbola

“Saki atkarībām NĒ”

Foto - no personīgā arhīva

Pagājušajā piektīnā Rugāju Sporta centrā notika draudzības spēle basketbolā “Saki atkarībām NĒ”, ko organizēja Valsts policijas Latgales pārvaldes Ziemeļlatgales iecirknis.

Tās pārstāvē LINDA ALEKSANDROVA pastāstīja, ka ierasta prakse ir policijas darbiniekiem pašiem doties uz izglītības iestādēm, lai skolēnum informētu, nodotu viņiem zināšanas un izglītotu par visdažādākajām aktuālām tēmām, tajā skaitā atkarībām. Savukārt šoreiz mērķis bija, lai jaunieši savās pārdomās dalās viens ar otru, jo savstarpējās komunikācijas rezultātā viņi problēmas būtību uztver un potenciālās sekas, ieslīgstot atkarībā, izprot vēl vairāk. “Galvenās atka-

rības, kuras pārrunājām pasākumā, bija alkohola lietošana, smēķēšana, narkotikas un arī moderno tehnoloģiju ieriču pārmērīga lietošana. Jāteic, dažādas atkarības neapšaubāmi ir aktuāla problēma. Īpaši jāuzsver, piemēram, mobilo telefonu pārlieku lielā izmantošana. Protams, viedierīces ir ļoti noderigas ikdienā, tajā skaitā izglītības nolūkos, bet, ja šis paradums pārņem arī bērna brīvo laiku, modernās tehnoloģijas nodara kaitējumu. Bija arī ļoti patīkami, kad pēc draudzības spēles basketbolā pienāca klāt viens no mazāko klašu skolēniem, kurš pastāstīja, ka viņam tik ļoti patika pasākums un tas, ko lielākie puiši tajā pastāstīja, ka viņš vēlas būt tāds pats, kad izaugs liels, kā arī ļoti priecātos, ja šādas draudzības spēles notiktu arī turpmāk. Ja kaut viena zēna

acīs bija redzama tik liela degsme, interese un aizrautība, tad šī iemesla vien pasākums bija lietderīgs un ar lielu pievienoto vērtību,” gandarīta L.Aleksandrova.

Tikmēr paši jaunieši bija vienīspāris, ka atkarībām saka ‘NĒ’, jo tās gan bojā veselību, gan nesniedz dzīvē neko citu lietderīgu. Viņi arī dalījās savā pieredzē, kā pievērsās sportam un uzsāka nodarboties ar basketbolu. “Esiet kopā ar basketbolu, jo tā ir ļoti intelektuāla spēle, veicina domāšanu un palīdz augt kā personībai. Turklāt ar basketbolu spēli var ne tikai apliecināt sevi sportiskajā zinā vienaudžu vidū un pārējā sabiedrībā, bet ar basketbolu dzīvē iespējams sasniegt arī krietni vairāk nekā daudzās citās profesijās. Lai izdodas!” jauniešiem vēlēja pasākuma vadītāji.

Svarcelšana

Godalgas ziemēļu kaimiņvalstī

No 9. līdz 10.maijam Igaunijas pilsētā Jehvi notika Aleksandra Rumjanceva piemiņai veltīts starptautisks turnīrs svarcelšanā.

Tajā lielisku sniegumu nodemonstrēja Balvu Sporta skolas jaunie svarcēlāji, kuri mājup pārveda trīs zelta un trīs sudraba medaļas. Dāmu konkurencē svara kategorijā līdz 64 kilogramiem 2.vietu izcīnīja LORETA CIUKORE. Arī absolūtajā vērtējumā pēc Sinklera punktu tabulas jaunā svarcēlāja ieguva sudraba medaļas vērtō 2.vietu. Savukārt starp vīriešiem svara kategorijā līdz 61 kilogramam HARIJS BISENIEKS izcīnīja 2.vietu, RENATS BISTROVS svara kategorijā līdz 73 kilogramiem – 1.vietu, RAIVO NĀGELS svara kategorijā līdz 102 kilogramiem – 1.vietu, bet MAKSIMS BISTROVS svara kategorijā “+102 kilogrami” – arī 1.vietu.

Komanda! Attēlā redzami visi Balvu Sporta skolas jaunie svarcēlāji, kuri piedalījās Aleksandra Rumjanceva piemiņas turnīrā. Priekšplānā – treneris VARIS SĀRTAPUTNIS.

Foto - no personīgā arhīva

Viltvārži turpina uzdarboties

Izkrāpj deviņus tūkstošus eiro

Levērojams naudas izkrāpšanas gadījums noticis Balvu novadā, kā rezultātā sieviete zaudēja lielu naudas summu.

22.maijā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirkņa amatpersonas saņēma informāciju, ka Balvu novadā sieviete piezvanīja nepazīstama persona, kas izlikās par sazvanītās sievetes meitu, un stāstīja, ka iekļuvusi ceļu satiksmes negadījumā un nepieciešami naudas līdzekļi, lai netiktu uzsākts kriminālprocess. Krāpniekiem izdevās iegūt sievietes uzticību, kura vēlāk naudas kurjeram atdeva 9000 eiro. Saistībā ar šo notikumu uzsākts kriminālprocess, un likumsargi turpina skaidrot notikušā apstākļus.

Valsts policija informē, ka tā no iedzīvotājiem joprojām saņem arī informāciju par telefona zvaniem no nepazīstamām personām, kas uzdodas par tiesībsargājošo iestāžu, tostarp Valsts policijas amatpersonām. Daži no iedzīvotājiem bijuši

informēti par telefonkrāpšanas riskiem, neatklāja zvanītājiem prasītos datus un pārtrauca sarunu, tomēr pagājušajā nedēļā Vidzemes reģiona pārvaldē reģistrēts notikums, kad krāpniekiem izdevās šādā veidā izkrāpt naudas līdzekļus. Protī, 21.maijā Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Ziemeļvidzemes iecirkņa amatpersonas saņēma informāciju, ka Smiltenes novadā vīrietis saņēma telefona zvanu no nepazīstamas personas, kura stādījās priekšā kā Valsts policijas amatpersona. Viltvārdis sarunas laikā ieguva vīrieša uzticību, kā rezultātā viņš vairākas reizes apstiprināja darbības savā bankas kontā, izmantojot Smart ID. Zināms, ka krāpnieki uz personas vārda noformēja aizdevumu 3000 eiro apmērā, un šie naudas līdzekļi tika pārskaitīti uz citas personas bankas kontu. Šobrīd Valsts policijā notiek apstākļu pārbaude. Tāpat saņemta informācija, ka citos gadījumos krāpnieki iesūtījuši amatpersonas dienesta apliecības fotoattēlu, lai radītu ticamības momentu.

“Atgādinām, ka Valsts policijas darbinieki nesūtīs dienesta apliecības fotoattēlu, kā arī citus dokumentus tērķēšanas platformās. Tāpat atkārtoti vēršamies pie iedzīvotājiem ar aicinājumu būt vērīgiem un nesniegt nevienam savus personas datus vai piekļuves datus bankas kontiem. Ne policijas, ne citu valsts iestāžu darbinieki nezvanīs, lai noskaidrotu sensitīvu informāciju, kā arī nekad neprasīs atklāt piekļuves datus bankas kontiem. Aicinām ikvienu kritiski izvērtēt gan telefoniski, gan rakstiski saņemto informāciju – īpaši, ja tā saistīta ar finanšu jautājumiem. Vislabāk šāda veida saziņu uzreiz pārtraukt, nekādā gadījumā neverot valā pielikumus! Esiet atbildīgi un par šāda veida krāpšanas riskiem informējiet arī savus gados vecākos tuviniekus, kaimiņus un draugus!” uzsver Valsts policija.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Zini un izmanto

Trīs būtiskas lietas, kas jāzina par mantojumiem

Mantojuma jautājumi ir kas tāds, par ko nereti domājam tikai tad, kad dzīve liek ar tiem saskarties. Taču šados brīzos – līdzās emocionālajam zaudējumam – jārisina arī praktiski un juridiski jautājumi: jākarto dokumenti, jāpārķina mantojuma sastāvs un jāizvērtē iespējamās saistības. No šī gada 1.janvāra stājās spēkā jaunā mantojuma tiesību reforma, kas atvieglo šo procesu, skaidrāk nosakot mantinieku atbildību par aizgājēja parādiem, palielinot notāra lomu mantojuma lietas kārtosanā un ieviešot atšķirīgus pieteikšanās termiņus kreditoriem un mantot aicinātajiem.

Luminor bankas Tiesvedību daļas vecākais jurists MĀRTINĀS KRAUKLIS skaidro trīs svarīgus aspektus par mantojumiem.

Lai klūtu par mantinieku, nepietiek tikai ar radniecību

Neviens automātiski neklūst par mantinieku, balstoties uz radniecību. Lai tiesiski iegūtu mantojumu, jāvērsas pie zvērināta notāra un jānokārto mantojuma lieta. Šis solis ir būtisks, jo bez tā pat tuvākie ģimenes loceklī nevar pieklūt aizgājēja īpašumiem, uzkrājumiem un citai mantai.

Lai atvieglotu šo procesu, jaunā reforma paredz lielāku zvērinātu notāru iesaisti. Viņi ne tikai pārbaudīs potenciālo mantinieku sniegtu informāciju par mantojumā ietilpst oto manu, bet arī patstāvīgi iegūs datus no publiskiem reģistriem, piemēram, Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas, Transportlīdzekļu un vadītāju reģistra, Uzņēmumu reģistra u.c. Tāpat zvērināts notārs informēs mantot aicinātos par mantojuma atstājēja saistībām pret kreditoriem. Būtiski, ka notārs arī pats informēs mantot aicinātos līdz trešajai šķirai (ieskaitot) un pārdzīvojušo laulāto par mantojuma atklāšanos un iespēju pieteikties. Tas nozīmē, ka notārs informēs, piemēram, ne tikai aizgājēja pārdzīvojušo laulāto un bērnus, mazbērnus, vecākus, brālus un māsas, kā arī viņu bērnus, bet arī pusmāsas, pusbrāļus un viņu bērnus, ja

pusmāsas, pusbrāļi miruši. Jāpiebilst, ka notārs neinformēs tālākas šķiras mantiniekus, ja mantojuma lietu uzsācis tuvākas šķiras mantinieks.

Pirms mantoja pieņemšanas – izvērtē

Jaunā reforma paredz atšķirīgus pieteikšanās termiņus mantot aicinātajiem un kreditoriem, kas dod mantiniekim laiku pārdomām un līdz ar to – iespēju noskaidrot visus ar mantojumu saistītos jautājumus.

Kreditoriem savas pretenzijas jāpiesaka divu mēnešu laikā no uzaicinājuma publicēšanas dienas, savukārt mantiniekim uzaicinājuma termiņš nedrīkst būt īsāks par trim mēnešiem un ne ilgāks par vienu gadu no uzaicinājuma publicēšanas dienas. Tādējādi tagad mantinieki, kuri nav pārliecināti par mantojuma atstājēja parādsaistībām un to apmēru, savu lēmumu par mantojuma pieņemšanu vai atraidīšanu var izteikt pēc tam, kad būs zināmas visas mantojumā esošās parādsaistības. Tas ir būtisks, jo brīdi, kad mantojums ir pieņemts, to vairs nevar atraidīt. Tādā veidā mantinieks uzņemas atbildību par visu, kas tajā ietilpst – gan īpašumiem, gan saistībām.

Jāuzsver, ka mantinieks nevar pieņemt tikai vēlamo mantojuma daļu, piemēram, īpašumus un uzkrājumus, bet atteikties no īpašuma, kas iegādāts ar aizdevumu.

Mantinieka atbildība par saistībām

Lai gan mantojums parasti saistās ar, piemēram, nekustamo īpašumu, automašīnu vai uzkrājumiem, tas var ietvert arī aizgājēja saistības (parādus). Piemēram, tādi aizgājušā nenokārtotie maksājumi kā komunālie maksājumi un telefonsakaru rēķini, kā arī lielākas saistības, piemēram, hipotekārais kredīts. Tādēļ mantiniekiem pirms mantojuma pieņemšanas ir būtiski noskaidrot visas saistības un to apmērus.

Lidz šim pastāvēja risks, ka mantiniekim būs jāmaksā vairāk, nekā viņi reāli saņem mantojumā, taču jaunais regulējums paredz, ka mantinieku atbildība par aizgājušā cilvēka parādiem vienmēr būs ierobežota mantojuma apmērā. Tātad, ja aizgājējs atstāj parādus, naudu varēs piedzīt tikai no tā, kas ir iekļauts mantojumā (piemēram, īpašumi, uzkrājumi vai vērtīgi priekšmeti), nevis no mantinieku pašu personīgajiem īpašumiem un līdzekļiem. Šīs izmaiņas ir būtiskas, jo tās nodrošina lielāku mantinieku aizsardzību no neparedzētu izdevumu rašanās. Jānorāda, ka jaunais regulējums attiecināms uz gadījumiem, kad mantojuma atstājējs miris pēc 2025.gada 1.janvāra.

Iedzīvotāji visbiežāk pie notāra vēršas, lai kārtotu mantojuma lietas saistībā ar nekustamo īpašumu, taču svarīgi ir arī jautājumi par aizgājēja radinieka bankas kontā esošajiem līdzekļiem. Ja kontā paliek nelielas summas, mantinieki nereti nemaz neuzsāk mantojuma procesu, kas novēr pie situācijas, kurā bankas kontos ilgstoši saglabājas neizmantoti līdzekļi. Latvijas bankām šie līdzekļi jāuzglabā 60 gadus. Pat, ja summas ir nelielas, tās ir būtiski iekļaut mantojumā, lai attiecīgais mantinieks tās varētu likumīgi saņemt, kā arī izmantot aizgājēja saistību, ja tādas ir, segšanai.

Sargāsim sevi

Katrī trešais riskē ar veselību, ūdeni patērējot par maz

Ne vairāk kā trīs glāzes dienā – 36% iedzīvotāju ikdienā dzer kritiski maz ūdens, savukārt visvairāk ūdeni patērē jauni cilvēki vecumā līdz 30 gadiem, liecina "Mēness aptiekas" un pētījumu aģentūras "Norstat" veikta aptauja.

Aptauja atklāj satraucošus ūdens dzeršanas paradumus – līdz 3 glāzēm ikdienā izdzer 36% iedzīvotāju, no kuriem 5% aptaujāto atzīst, ka ūdeni atsevišķi vispār nelieto, šķidrumu uzņemot ar sulu, tēju, kafiju. 4 līdz 8 glāzes dienā izdzer 35% aptaujāto, savukārt vairāk nekā 8 glāzes ikdienā patērē 15% iedzīvotāju, liecina aptauja. Daļa jeb 14% iedzīvotāju norāda, ka nepievērš uzmanību ikdienā patērētajam ūdens daudzumam, tāpēc nespēj noteikt, cik glāzes dienā izdzer.

Visaktivāk savā ikdienā ūdens dzeršanas paradumus ieviesuši jaunie cilvēki vecumā līdz 30 gadiem – 63 % dienā izdzer vairāk nekā 4 glāzes, turklāt to tiem katrais piektais pat vairāk kā 8 glāzes ūdens. Vairāk ūdeni ikdienā dzer Rīgā dzīvojošie, savukārt laukos dzīvojošie divas reizes biežāk nekā rīdzinieki vai citu pilsētu iedzīvotāji atzīst, ka ikdienā ūdeni atsevišķi vispār nelieto.

Ūdens dzeršanas paradumu nozīmi skaidro "Mēness aptiekas" farmaceite ĒRIKA PĒTERSONE un sertificētā uztura speciāliste Veselības centru apvienībā (VCA) ANITA BAUMANE.

Cik daudz ūdens dienā būtu jāizdzzer? Visbiežāk rekomendācijās minētas astoņas glāzes ūdens dienā. Veselības ministrijas uztura ieteikumos minēti 2 līdz 2,5 litri ūdens dienā, kas uzņemti gan ēdot, gan dzerot. Cilvēka organismā šķidrumu nevar uzkrāt tā, kā tas izdodas, piemēram, kāmielīm, tādēļ ūdens jāuzņem regulāri. Vesels cilvēks zaudē šķidrumu elpojot, urinējot, svīstot un ar vēdera izēju, taču atjaunot spēj, regulāri uzņemot šķidrumu.

Ar ko riskējam, ja dzeram maz ūdens?

Lai arī ūdens nesatur barības vielas, tas ir nepieciešams ikvienas ķermeņa funkcijas veikšanai. Ja ikdienā lieto pārāk maz ūdens, tas var radīt dažadas negatīvas sekas veselībai un pašsājutai. Dažas no galvenajām problēmām.

○ **Dehidratācija** – rodas nogurums, reibojums, galvassāpes, sausas lūpas un āda. Smagākos gadījumos var būt apjukums un samaņas zudums.

○ **Samazināta smadzeņu darbība** – ūdens trūkums ieteikmē koncentrēšanās spējas, atmiņu un garastāvokli.

○ **Gremošanas problēmas** – ūdens trūkums var palēnināt gremošanu un izraisīt aizcietējumus.

○ **Nieru darbības traucējumi** – nierēm nepieciešams pietiekami daudz ūdens, lai filtrētu toksīnus.

○ **Sliktāka fiziskā veikspēja** – muskuļi un locītavas darbojas sliktāk, ja organizām trūkst šķidruma, kas var izraisīt muskuļu krampjus un vājumu.

○ **Ādas problēmas** – ūdens trūkums var padarīt ādu sausu un blāvu, veicinot grumbu veidošanos.

○ **Sirds un asinsvadu problēmas** – nepietiekams šķidruma daudzums var izraisīt zemu asinsspiedienu, palielinot sirdsdarbības ātrumu un slodzi uz sirdi.

Vai organizām pietiek šķidruma, ja dzeram tikai tēju, sulu, kafiju?

Sula, tēja un kafija satur ūdeni un daļēji var palīdzēt hidrācijā, bet tās nevar pilnībā aizstāt tīra ūdens uzņemšanu. Kāpēc nē?

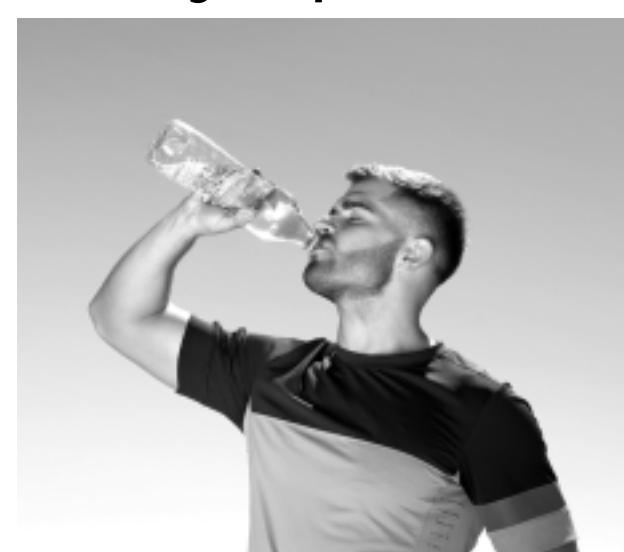
○ Diuretiska iedarbība – īpaši kafija un melna/zaļa tēja satur kofeīnu, kas var veicināt šķidruma izvadišanu no organizma.

○ Cukurs un piedevas – sulās un arī dažās tējās var būt daudz cukura un skābju, kas var ieteikmēt vielmaiņu un pat veicināt šķidruma zudumu. Arī saldinātie gāzētie dzērieni satur lielu cukura daudzumu. Kā arī jāpiezīmē, ka gāzētie ūdeni ar garšām neremdēs slāpes, bet dos papildus kalorijas.

○ Ūdens funkcionālās – ūdens vislabāk veic organizām attīrišanu, palīdz uzturēt pareizu elektrolītu līdzsvaru un nodrošina šūnu optimālu darbību.

Kāpēc ūdens ir neaizstājams, lietojot medikamentus?

Pieliekama ūdens lietošana ir īpaši svarīga, slimojot un lietojot medikamentus. Ūdens nodrošina pareizu zāļu

uzsūkšanos un efektivitāti, jo tas ir visneitrālākais šķidrums, kas nesatur vielas, kas var ieteikmēt zāļu iedarbību. Nav ieteicams zāles uzzertz ar gāzētiem, saldinātie dzērieniem, kafiju vai tēju. Visi iepriekšminētie dzērieni var nelabvēlīgi ieteikmēt zāļu iedarbību. Zālēm ieteicams uzzertz vismaz pus glāzi ūdens, ja vien nav citu norādījumu. Ūdens samazina gremošanas trakta kairinājumus, novērš tablešu aizķeršanos barības vadā, kā arī palīdz nierēm izvadīt zāļu atliekas.

Farmaceite Ērika Pētersone par aptiekā iegādājamiem produktiem normāla šķidruma daudzuma nodrošināšanai organizām stāsta: "Arī aptiekā vajadzības gadījumā var iegādāties ūdeni. Pieejami arī uztura bagātinātāji – putojošās tabletes, ko var lietot dehidratācijas gadījumos, un to sastāvā ietilpst dažādi mikroelementi. Savukārt, ja organizāma dehidratācija notikusi caurejas dēļ, ieteicams lietot līdzekļi, kurš gan samazinās caureju, gan atjaunos organizāma elektrolītu balansu."

Reprezentatīvu iedzīvotāju aptauju 2025.gada martā veica pētījumu aģentūra "Norstat", tiešsaistē aptaujājot 1002 Latvijas iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 74 gadiem.

Apsveikumi

Šodien tēti, **Oļeg Borisov**, TAVĀ 70 gadu JUBILEJĀ MĒS – Tavas dvīnes ar vīriem un mazbērniem – vēlamies Tev pateikt no sirds: lai veselība stipra, sirds mierīga un ikdienā netrūkst iedvesmas, smaidu un saules staru.

Paldies par dzīves gudrību, ko dāvāji MUMS!

Veiksmi, lai tā vienmēr blakus, Sauli, lai tā vienmēr sirdi spīd, Veselību, kas ir visiem mīla, Dzīvesprieks lai garām neaizslīd.

Sveicam **Oļegu Borisovu** skaistajā 70 gadu jubilejā! Lai katrs rīts nāk ar sauli sirdi un ticību rītdienai. Dēls Valērijs, mazdēli Artis, Radvīrs

Lai tūkstoš krāsās Tavas dienas staro, Lai gadi skaisti tālāk zaro, Lai spēka daudz, lai viss Tev sokas, Lai negurst sirds un prāts, un rokas.

Mīļi sveicam **Oļegu Borisovu** skaistajā dzīves jubilejā! Novēlam stipru veselību, dzīvesprieku.

Valentīna, Jānis

Paziņojums

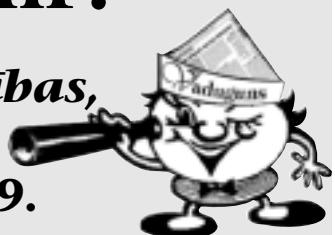
Akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" informē, ka 19.05.2025. izsludinātas 7 publiskas medību tiesību nomas tiesību izsoles Austrumvidzemes, Dienvidlatgales un Ziemeļlatgales reģionā, kopēja platība 13333,52 ha.

Izsoles noslēdzas 09.06.2025. plkst. 13.00.

Pieteikšanās termiņu, informāciju dalībai izsolēs, izsolu norises kārtību un līguma noteikumus skatīt attiecīgo izsolu nolikumos, kas pieejami izsolu publikācijās elektronisko izsolu vietnē izsoles.ta.gov.lv.

**Pārliecinies,
vai
abonēji
Vaduguni
jūnijam?**

**Radās neskaidrības,
zvani –
tālr. 26161959.**

Vaduguns
Indekss
3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļ redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

Pērk

Pērk piena bullīti.
Tālr. 26386442.

Pērk piena govis.
Tālr. 26433635.

Iegādāšos izstrādātus meža īpašumus, aizaugušas lauksaimniecības zemes par visaugsztākajām cenām.

Tālr. 29140887.

Uzreiz pērkam mežus un lauksaimniecības zemes visā Latvijā. Naudu varat saņemt uzreiz. Der ar apgrūtinājumiem, daļišanām, mantojumiem, domājamām daļām – izskatām visus īpašumus ar ēkām un izstrādātas meža zemes. Piedāvājam augstas cenas un nodrošinām drošu un ātru noformēšanu. Tālr. 28688040.

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

Tilžas evaņģēliski luteriskās draudzes valde izsaka pateicību prāvestam Mārtiņam Vaickovskim un Balvu Teritoriālajai invalīdu biedrībai par noorganizēto talku un kopā būšanu.

Lai Dieva svētība visiem!

Ikvienam ir iespēja īsti un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 5 eiro par 28 vārdiem.

Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Dažādi

Licencēts grāmatvedības ārpakalpojums Balvos – droši, ērti, izdevīgi. No 70 EUR/mēn.

Tālr. 26525673.

No akas mājā iemontējam un pieslēdzam ūdensvadus, izvadām kanalizāciju.

Pievēdam smilti, granti, šķembas.

Tālr. 25685918.

Plauj un trimmerē zāli.

Tālr. 29165808.

Plauj zāli mazdārziņos Balvos.

Tālr. 27803212.

Dūmvadu, dabisko ventilāciju, apkures ierīcu, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādišana. Dūmu detektori. Jumtu remonts, maiņa. Telpu remontdarbi.

Tālr. 22363236, 20404400.

Veic daļējus un pilnus vannas istabu remontdarbus. Samaksa pēc vienošanās atkarībā no veicamo darbu apjoma un darba devēja vēlmēm. Tālr. 29105256.

Fotogalerija www.307.lv/5840

KAPU LABIEKARTOŠANA.
VEIC VISUS KAPU APSAMNIEKOŠANAS DARBUS.
TĀLR. 27873800.

Pārdod

Pārdod sekciju, dīvānu, gāzes plīti, virtuves skapīšus, koridora iekārtu.

Tālr. 26104022, 29844834.

Skaldīta malka. Cena 37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Ir maisos. Tālr. 25543700.

Pārdod malku, ir sausa.

Tālr. 26550272.

Skaldīta malka ar piegādi, 4,5 m³ – 250 eiro.

Tālr. 29418841.

Pārdod gadu vecu teli.

Tālr. 26565419.

Izsoles

Balvu novada pašvaldība izsludina nomas tiesības uz šādām zemes vienībām:

Atrašanās vieta	Kadastra apzīmējums	Platība ha	Nomas maksa EUR (gadā) bez PVN	Nomas līguma termiņš (gadi)	Izsoles laiks
Vecumu pagastā	3892 004 0235	3,767	237,00	30	12.06.2025. plkst. 11.10
Mednevas pagastā	3870 001 0157 daļa	0,90	55,00	30	12.06.2025. plkst. 11.25
Viksna pagastā	3894 002 0145	1,00	70,00	30	12.06.2025. plkst. 11.40
Bērzbils pagastā	3850 003 0223	0,5509	35,00	30	12.06.2025. plkst. 11.55
Briežuciema pagastā	3852 004 0271	1,146	71,00	30	12.06.2025. plkst. 12.10
Balvu pagastā	3846 005 0239 daļa	0,07	28,00	30	12.06.2025. plkst. 12.25

Zemes nomas līguma termiņš tiek noteikts saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķēršanas novēšanas likumā noteikto, kas nedrikst būt ilgāks par 30 (trīsdesmit) gadiem.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv.

Sēru ziņa

Aizgājis no zemes, palicis sirdī...

Dzīlās skumjās paziojam, ka mūžības ceļā devies JURIJS TIHIJS (27.01.1969. - 18.05.2025.).

Zemes mātes klēpī guldiņā 20.maijā.

TUVINIEKI

Līdzjūtības

Nem mūsu mīlestību, lai tev nesalst, Nem siltus vārdus aukstā ceļā līdz.

Izsakām patiesu līdzjūtību kaimiņienei Inārai Poišai, Laurai, brālīm, tēvam IMANTAM aizejot Mūžībā.

Jegorovi, Makarovi

Kaut varētu šo smilšu sauju nemest, Bet to vairs nevar, maijs bez tevis plauks.

Nem mūsu mīlestību, lai tev nesalst, Nem siltus vārdus aukstā ceļā līdz.

(J.Osmanis)

Dziļi skumstam, ka ansamblī vairs neskanēs IRĒNAS ZAREMBAS balss. Tā dzīvos mūsu sirdis un atmiņas. Izsakām līdzjūtību piedeīgajiem.

Etnogrāfiskā ansambla "Abrenite" dziedātājas

Mūža vakars krēslas spārniem Tumsu auž un zvaigznes dedz. Un pār gadiem aizgājušiem Lielais miers nu sagšu sedz.

(Z.Purvs)

Mūsu patiesa līdzjūtība **tuviniekim, IRĒNU ZAREMBU** mūžības ceļā pavadot.

Bijušās kolēģes: Luda, Olga, Vilma, Lilija, Ļena

Pateicība

Vissirsnīgākie pateicības vārdi par nesavīgo palīdzību skumjābā brīdi Natālijai, kura paveica visus sagatavošanās darbus, lai guldiņu Juriju zemes klēpī. Pateicības visiem, kuri bija kopā ar mums. VALENTĪNAS FILATOVAS ĢIMENE